

Betalingsmetoder og økonomisk sårbarhet

Enhet for innsikt og arbeidsgruppe økonomisk sårbarhet
Juni 2025

Hovedfunn

Vi finner at over 80 % benytter seg av **direktebetaling** når de handler i fysiske butikker og 60 % betaler direkte også når de handler i nettbutikker.

Halvparten av de spurte sier at de benytter **kredittkort** som betalingsmetode når de handler i nettbutikker. Kredittkortbruk er mest utbredt blant menn, personer over 60 år, personer med høy utdanning og god inntekt. Hovedgrunnen til at kredittkort benyttes ved netthandel er at forbrukerne opplever at det gir en sikkerhet dersom man ikke mottar varen eller er misfornøyd og fordeler som følger med kredittkort som bonuspoeng, rabatter eller reiseforsikringer. De som ikke benytter kredittkort som betalingsmetode gjør det i hovedsak fordi de vil unngå gjeld, renter, gebyrer og andre kostnader. 12 % av de som har handlet på kreditt har opplevd at det har hatt negative konsekvenser.

45 % av de spurte oppgir at de bruker **betal-senere-løsninger** når de handler i nettbutikk. Denne betalingsmetoden er mer utbredt blant kvinner enn menn og er mest utbredt blant personer i aldersgruppen 30-39 år. Nesten 80 % av de som benytter seg av denne betalingsformen gjør det fordi de ønsker å ha en sikkerhet dersom de ikke mottar varen eller er misfornøyd. 8% av de som bruker denne løsningen gjør det fordi det er på den måten de har råd til kjøpet. Samtidig svarer 30 % av de som har benyttet en betal-senere-løsning det siste året at de gjorde det fordi de ikke hadde penger på konto. De som ikke bruker denne betalingsløsningen gjør det i hovedsak fordi de vil unngå gjeld, renter, gebyrer og andre kostnader. 16 % av de som har benyttet betal-senere-løsninger har opplevd at det har hatt negative konsekvenser.

Utvalg og metode

Metode for datainnsamling

Undersøkelsen ble gjennomført av Opinion på oppdrag fra Forbrukerrådet, ved bruk av en kvantitativ metode basert på webbaserte spørreskjemaer. Respondentene besvarte undersøkelsen via datamaskin, mobiltelefon eller nettbrett.

Målgruppe og utvalg

Målgruppen for undersøkelsen er den norske befolkningen i alderen 18 år og eldre. Utvalget er rekruttert fra Norstats web-panel, som består av et forhåndsrekruttert utvalg av om lag 120,000 personer som svarer på spørreundersøkelser regelmessig. Panelets størrelse og struktur muliggjør presis utvalgsstyring, da bakgrunnsinformasjon om deltakerne, som alder, kjønn og bosted, er kjent på forhånd. Norstatpanelet er lukket, og deltakelse skjer kun gjennom rekruttering. Populasjonen ble stratifisert etter kjønn, alder og bosted (landsdel) for å sikre representativitet. Dataene er vektet etter kjønn, alder og geografi, basert på SSBs befolkningsstatistikk.

Tidsperiode for feltarbeid

Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 03.06.25 – 10.06.25.

Antall intervju

1005

18% svarprosent

Feilmarginer

Omkring 3 prosentpoeng ved 1 000 intervju. Feilmarginene for tall i undergrupper er større. Alle forskjeller mellom grupper som omtales er statistisk signifikant. Prosentandeler presenteres i hele tall. På grunn av avrundinger summeres dermed ikke alltid totalen til 100%.

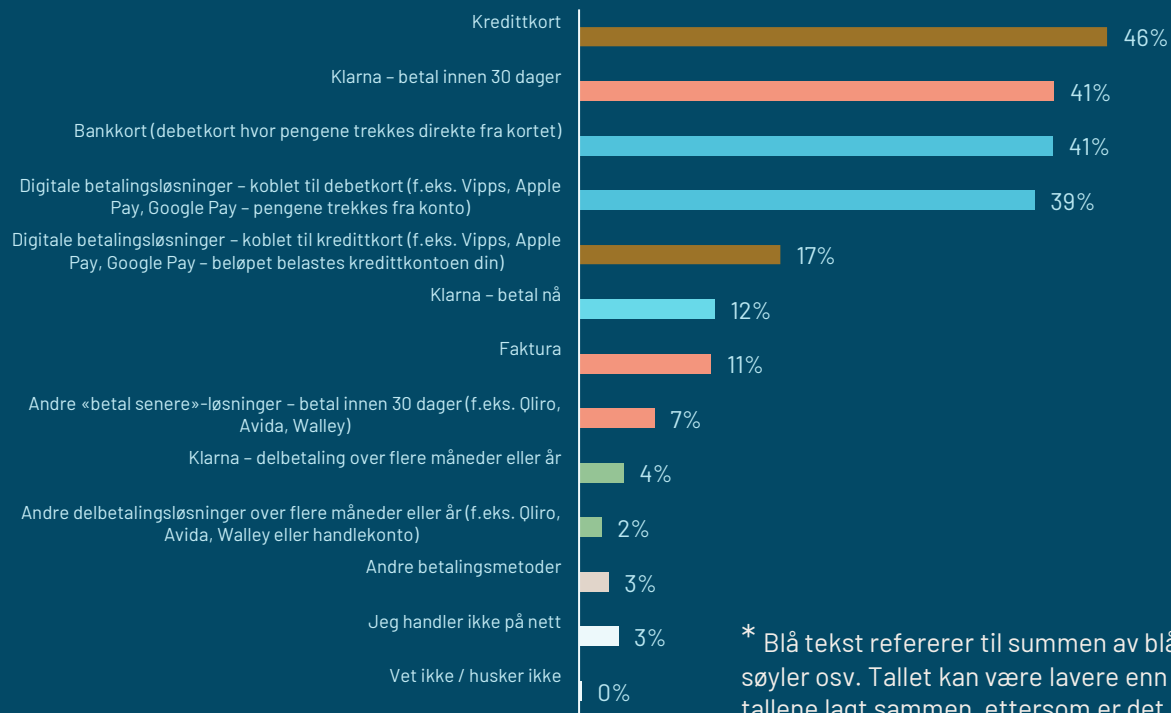
Beskrivelse av utvalget

Dataene er vektet for å justere for eventuelle skjevheter i utvalget. Vektingen ble utført basert på kjønn, alder og bosted, ved hjelp av cellevekting. Denne metoden sikrer at resultatene gjenspeiler den faktiske sammensetningen av befolkningen. Vektdataene ble hentet fra oppdatert befolkningsstatistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Vektene varierte mellom 0,65 og 1,99.

Kjønn	Uvektet antall	Uvektet prosent	Vektet antall	Vektet prosent
Mann	503	50 %	504	50 %
Kvinne	502	50 %	501	50 %
Alder				
18-29 år	189	19 %	188	19 %
30-39 år	185	18 %	177	18 %
40-49 år	152	15 %	162	16 %
50-59 år	173	17 %	168	17 %
60 år +	306	30 %	311	31 %
Landsdeler				
Nord-Norge	86	9 %	89	9 %
Midt-Norge	123	12 %	137	14 %
Vestlandet	197	20 %	205	20 %
Østlandet	309	31 %	305	30 %
Sørlandet	136	14 %	136	14 %
Oslo	154	15 %	133	13 %

Betalingsmetoder i nettbutikk

Hvilke av følgende betalingsmetoder bruker du vanligvis når du handler i nettbutikk?

N = 1005 (alle)

* Blå tekst refererer til summen av blå søyler osv. Tallet kan være lavere enn tallene lagt sammen, ettersom er det er mulig å svare flere ting.

6 av 10 betaler direkte via bankkort, Klarna, eller digitale betalingsløsninger.

51 % betaler med kredittkort direkte eller via digitale betalingsløsninger.

45 % betaler senere eller via faktura.

5 % benytter seg av delbetaling.

Nordmenn bruker i snitt 2,2 betalingsmetoder.

Betaler direkte

- Flere i aldersgruppen 18-29 år betaler direkte, her er andelen 87 %. Den er lavest blant de som er 60 år eller eldre (41 %).
- Sammenlignet med gjennomsnittet er det flere blant dem med lavere utdanning, studenter/elever og folk som leier leilighet/hus som benytter denne betalingsmetoden.

Overlapp

- 19 % benytter seg av *både* Klarna 30 dagers nedbetaling og kredittkort.
- 15 % benytter seg av kredittkort og *ingen* nedbetalingsformer.

Betaler med kredittkort

- Flere menn enn kvinner benytter seg av kredittkort (hhv. 54 % vs. 47 %).
- Det er en større andel blant dem som er 60 år+ som bruker kredittkort (58 %). Blant dem som er mellom 18 og 29 år oppgi 37 % å bruke kredittkort når de handler i nettbutikk.
- I Oslo (62 %) er det en høyere andel som benytter seg av kredittkort sammenlignet med landsgjennomsnittet (51 %).
- Kredittkort som betalingsmetode er mest utbredt blant dem som har inntekt over 800 000,- og som opplever at de er i en god økonomisk situasjon.
- Personer med utdanning på universitets-/høyskolenivå (59 %) betaler i større grad med kredittkort enn personer med lavere utdanning (42 %).

Betaler senere/Faktura

- Flere kvinner (51 %) enn menn (39%) benytter seg av betal-senere-løsninger.
- En større andel i aldersgruppen 30-39 år betaler senere (54 %) sammenlignet med gjennomsnittet.
- Flere blant dem som bor på tettsteder og blant dem som er heltids- eller deltidsansatt benytter betal- senere-løsninger.

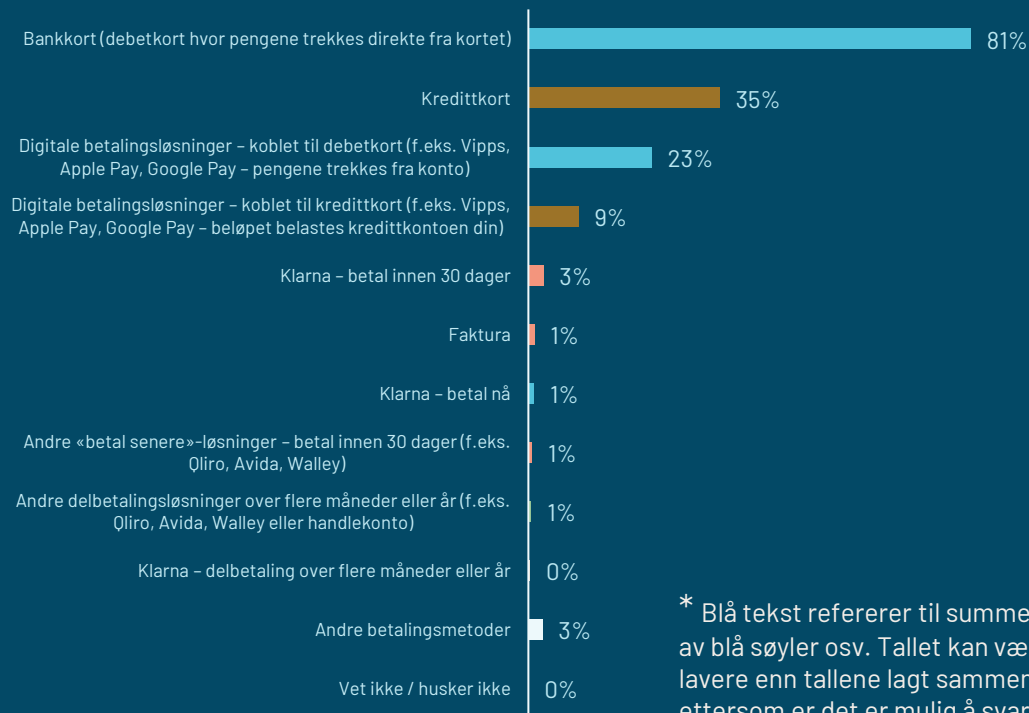
Delbetaling

- Flere i aldersgruppen 30-39 år benytter seg av delbetaling (10 %).
- Andelene som benytter tjenesten er noe høyere blant dem som bosatt på tettsteder, har en dårlig økonomisk situasjon og som leier hus/leilighet.

Betalingsmetoder i fysisk butikk

Hvilke av følgende betalingsmetoder bruker du vanligvis når du handler i fysisk butikk?

N = 1005 (alle)

* Blå tekst refererer til summen av blå søyler osv. Tallet kan være lavere enn tallene lagt sammen, ettersom det er mulig å svare flere ting.

85 % betaler direkte via bankkort, Klarna eller digitale betalingsløsninger.

38 % betaler med kredittkort direkte eller via digitale betalingsløsninger.

4 % betaler senere eller via faktura.

1 % benytter seg av delbetaling.

Nordmenn bruker i snitt 1,6 betalingsmetoder.

Betaler direkte

- Det er ikke vesentlige forskjeller mellom befolkningsgrupper når det gjelder direktebetaling i fysisk butikk.
- Andelen som betaler direkte er noe lavere blant dem med utdanning på universitets-/høyskolenivå (83 %) enn blant dem med lavere utdanning (89 %)

Betaler med kredittkort

- Det er en høyere andel menn (43 %) enn kvinner (34 %) som benytter seg av kredittkort som betalingsløsning.
- I Oslo (52 %) er det en høyere andel som benytter seg av kredittkort sammenlignet med i resten av landet.
- De som oppgir at de har en god økonomisk situasjon (43 %) betaler i større grad med kredittkort enn de som vurderer sin økonomiske situasjon som dårlig (26 %).
- Personer med utdanning på universitets-/høyskolenivå (47 %) oppgir i større grad enn personer med lavere utdanning (29 %) at de betaler med kredittkort.

Betaler senere/Faktura

- Det er ikke store forskjeller på hvem som betaler senere i fysisk butikk.
- Andelen er noe høyere blant personer med lav utdanning (6 %) og blant de som er trygdet (10 %).

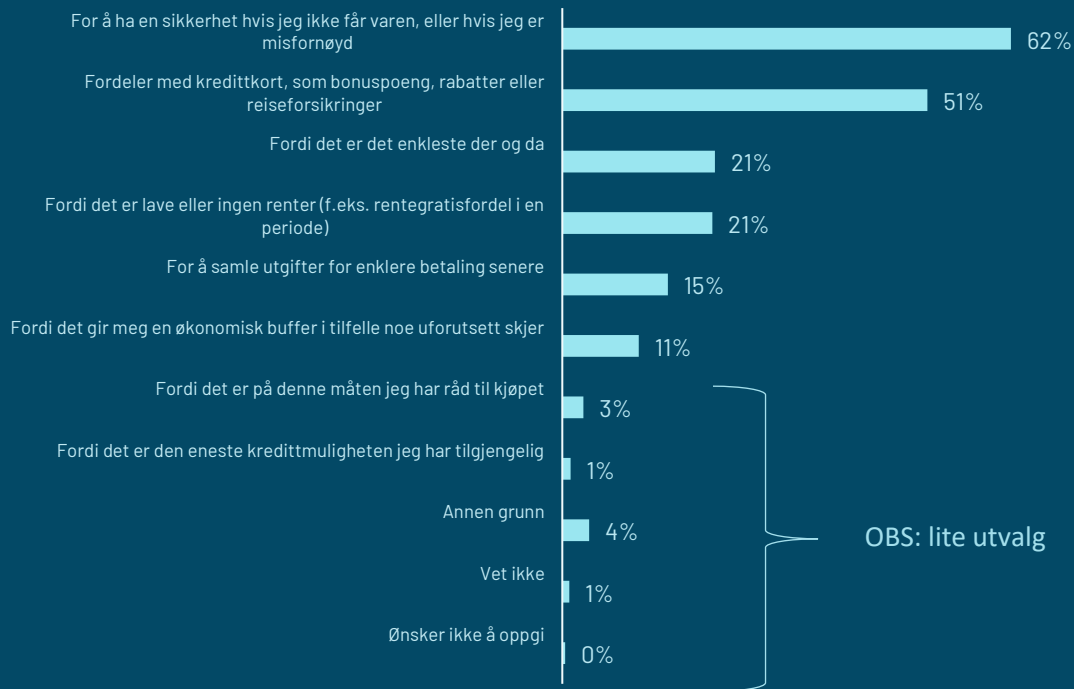
Delbetaling

- Det er ikke store forskjeller på hvem som benytter seg av delbetaling i fysisk butikk.

Grunner til å velge kredittkort

Hva er hovedgrunnene til at du velger å betale med kredittkort?

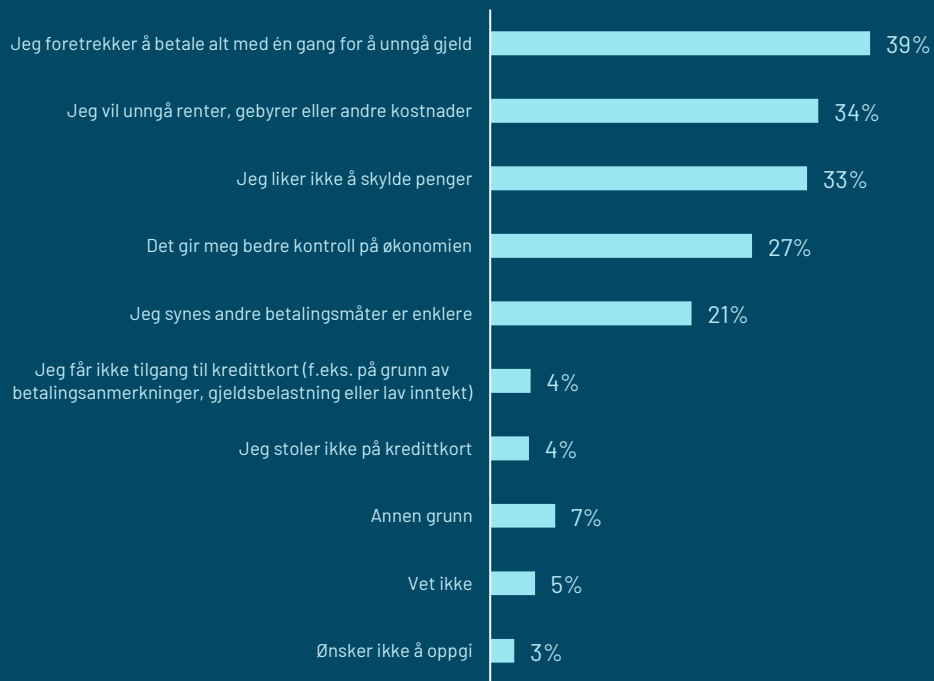
6 av 10 benytter seg av kredittkort for å ha en **sikkerhet dersom man ikke mottar varen eller er misfornøyd**. Deretter følger fordeler med kredittkort som bonuspoeng, rabatter eller reiseforsikringer som hovedgrunn til å betale med kredittkort.

Flere mellom 40-49 år svarer fordeler med kredittkort (62 %) som hovedgrunn til å betale med kredittkort. Flere i aldersgruppen 60 år og eldre oppgir sikkerhet som hovedgrunn.

Personer med utdannelse på universitets-/høyskolenivå oppgir i større grad sikkerhet (66 %) og fordeler med kredittkort (55 %) enn dem med lavere utdannelse.

Grunner til å ikke bruke kredittkort

Hva er grunnen(e) til at du ikke bruker kredittkort eller digitale betalingsløsninger koblet til kredittkort?

4 av 10 svarer at de foretrekker å **betale alt med en gang for å unngå gjeld** som hovedgrunn til at de ikke bruker kredittkort. Deretter følger at de vil unngå renter, gebyrer eller andre kostnader og at man ikke liker å skylde penger.

Ulike aldersgrupper har litt ulike begrunnelser:

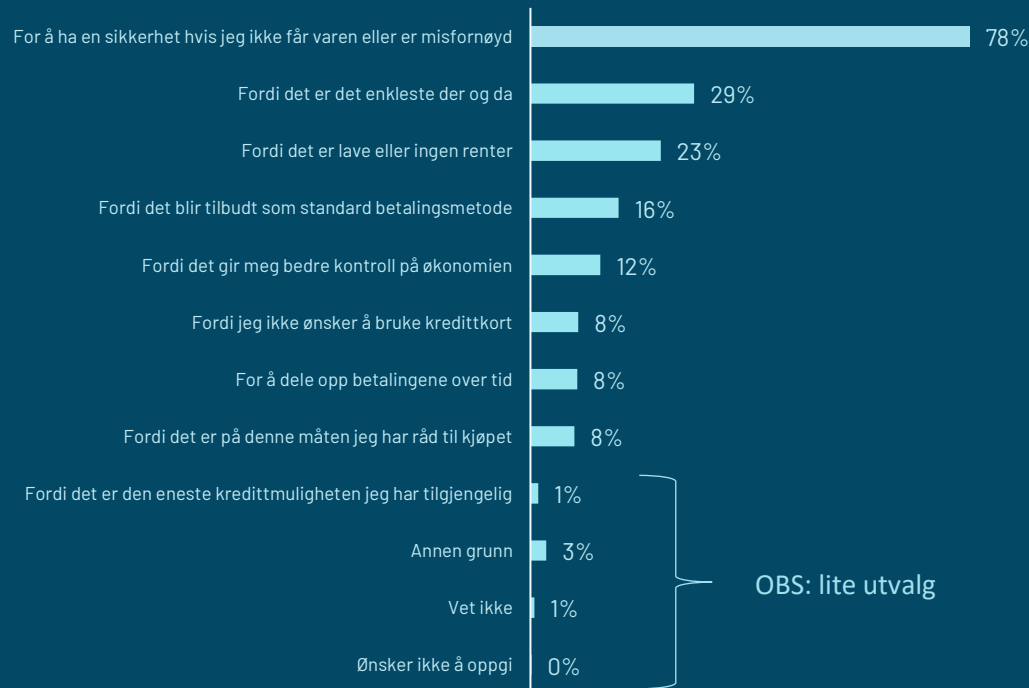
- Flere under 30 år svarer de foretrekker å betale alt med en gang (50 %) og/eller at de ikke liker å skylde penger (46 %).
- I aldersgruppen 30-39 år er det flere som svarer det å betale med kredittkort gir bedre kontroll på økonomien (36 %).
- Flere mellom 40-49 år svarer de vil unngå renter eller gebyrer (45 %).
- Flere blant dem som er i en dårlig økonomisk situasjon og blant dem som leier bolig oppgir at de ikke får tilgang til kredittkort.

N = 493 (de som ikke benytter seg av kredittkort)

Grunner til å velge «Betal senere»-løsninger

Hva er hovedgrunnene til at du velger å betale med "betal senere"-løsninger eller faktura?

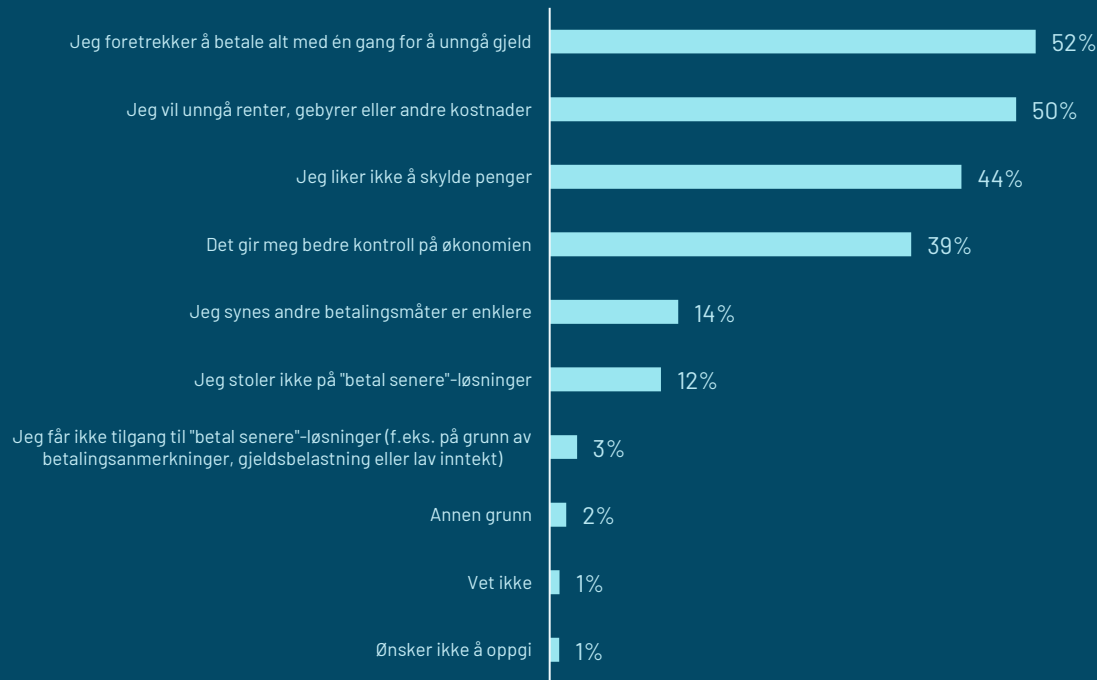
Nesten 8 av 10 benytter seg av «betal senere»-løsninger for å ha en **sikkerhet dersom de ikke mottar varen eller er misfornøyd**. Deretter følger enkelhet og lave/ingen renter.

Flere under 30 år svarer at det er fordi det er den eneste kredittmuligheten de har (4 %). Flere mellom 30-39 år svarer det er på den måten de har råd til kjøpet (13 %) og/eller for å dele opp betalingene over tid (14 %).

Flere blant dem som er 60 år eller eldre svarer de bruker «betal senere»-løsninger fordi de vil ha en sikkerhet dersom de ikke mottar varen eller er misfornøyd.

Grunner til å ikke bruke delbetaling eller "kjøp nå, betal senere"-løsninger

Hva er grunnen(e) til at du ikke bruker delbetaling eller «kjøp nå, betal senere»-løsninger?

Halvparten sier årsaken til at de ikke bruker delbetaling eller «betal senere»-løsninger fordi de **foretrekker å betale alt med en gang for å unngå gjeld**. Deretter følger at de vil unngå renter, gebyrer eller andre kostnader, at de ikke liker å skylde penger og at det gir bedre kontroll.

Sammenlignet med gjennomsnittet svarer flere under 30 år at de ikke liker å skylde penger (58 %), at det gir bedre kontroll (47 %) og/eller at andre betalingsløsninger er enklere (22 %).

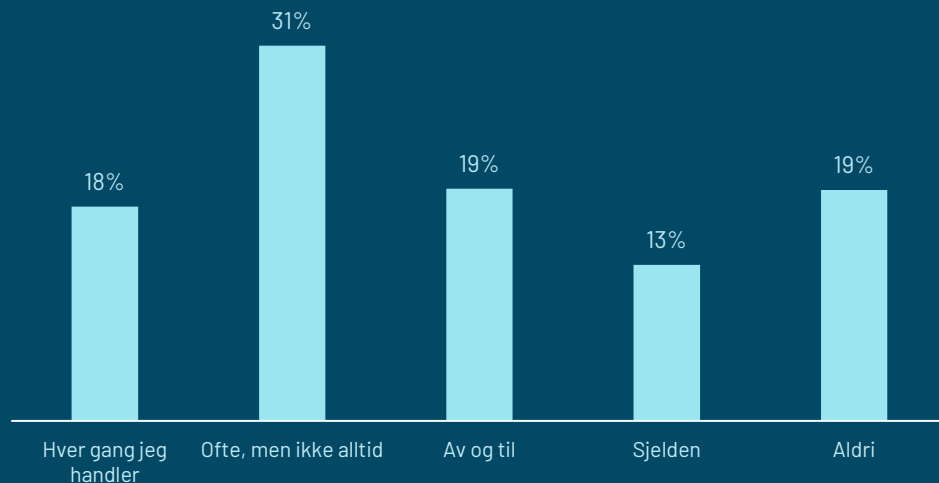
Flere blant de som er under 50 år svarer de ikke stoler på denne typen betalingsløsninger (20 %) enn de som er over 50 år. Flere blant dem som er mellom 40-49 år oppgir at de vil unngå renter etc. (62 %).

N = 545 (de som ikke benytter seg av delbetaling eller betal senere-løsninger)

Bruk av kredittkort, delbetaling eller "kjøp nå, betal senere"-løsninger

Hvor ofte bruker du kredittkort, delbetaling, "kjøp nå betal senere"-løsninger eller faktura når du handler?

Halvparten bruker kredittjenester hver gang, eller ofte når de handler.

Andelen som bruker disse løsningene hver gang de handler er høyere blant dem med utdanning på universitets-/høyskolenivå (21 %) enn blant dem med lavere utdanning (14 %)

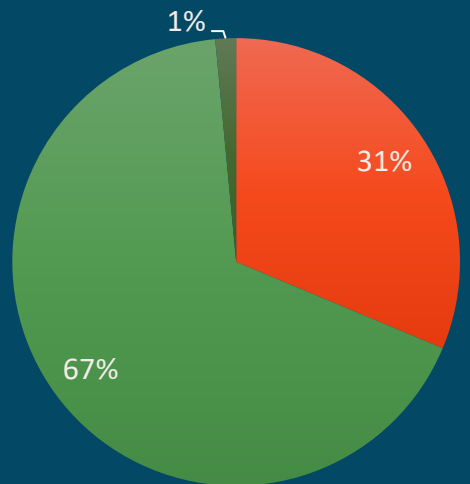
Andelen som benytter disse løsningene er høyere i Oslo enn i resten av landet.

N = 762 (de som benytter seg av delbetaling, betal senere-løsninger eller kredittkort)

Tre av ti har benyttet seg av en løsning for utsatt betaling fordi de ikke hadde penger på konto

Har du i løpet av de siste 12 månedene benyttet deg av en kjøp-nå-betal-senere-løsning fordi du ikke hadde penger på konto?

Ja Nei Ønsker ikke å oppgi

I løpet av de siste 12 månedene kan være alt fra en enkelt gang til flere ganger.

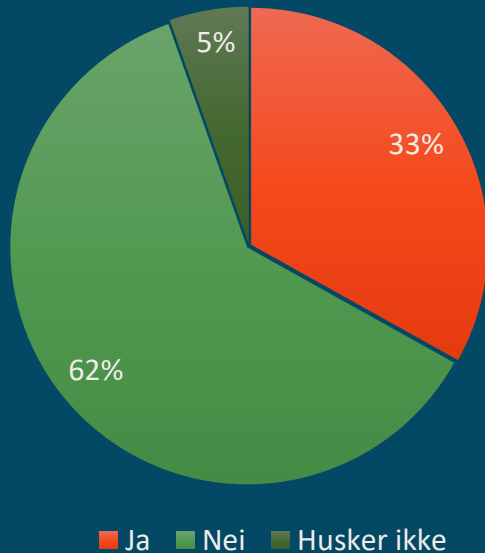
Flere som har benyttet seg av delbetaling svarer ja på dette spørsmålet.

Andelen som svarer ja er større blant de under 40 år (44 %) og blant de med dårlig økonomi (54 %).

60% av dem som benyttet «betal senere»-løsninger sjekket ikke hva renten var

Sjekket du hva renten var sist gang du delte opp betalingen med en «betal senere»-løsning?

Flere menn (39 %) enn kvinner (29 %) svarer at de sjekket renten.

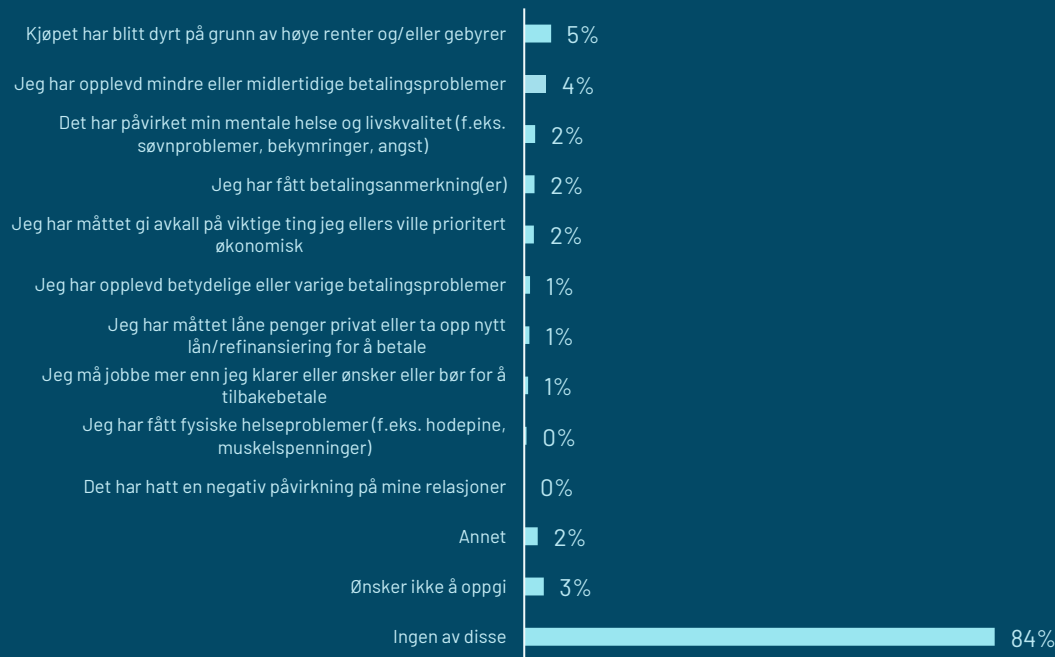
I Oslo er andelen også høyere enn på mindre steder (45 %).

N = 428 (de som benytter «betal senere»-løsninger)

12 % av de som har handlet med kredittkort har opplevd negative konsekvenser

Har du opplevd noen av følgende negative konsekvenser på grunn av kredittkjøp?

- 84 % av dem som har handlet på kreditt har ikke opplevd negative konsekvenser på grunn av kredittkjøp.
- Fem prosent av de som kjøpt på kreditt har opplevd at kjøpet er blitt dyrt på grunn av høye renter og/eller gebyrer.
- Flere under 30 år svarer det har påvirket deres mentale helse (6 %), og/eller at de har fått betalingsanmerkninger (7 %).
- Blant dem over 60 år er det 91 % som ikke har opplevd noe negativt.
- Flere med dårlig råd har opplevd negative konsekvenser.

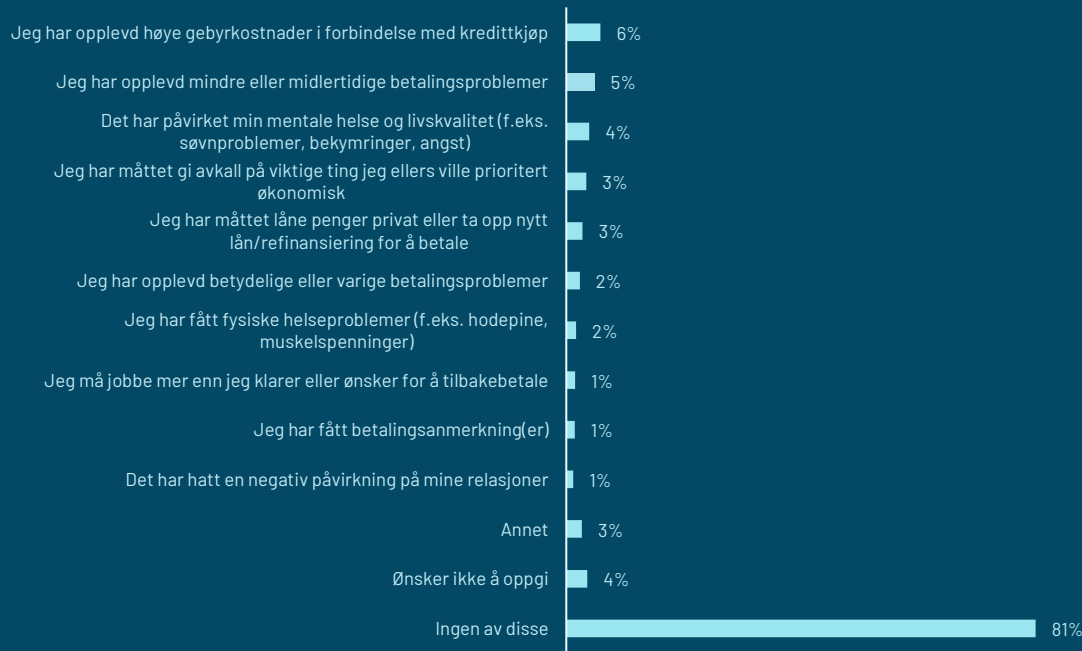
OBS –små utvalg!

N =512 (de som har benyttet seg av kredittkort)

16 % av de som har benyttet betal senere-løsninger har opplevd negative konsekvenser

Har du opplevd noen av følgende negative konsekvenser på grunn av delbetaling- eller betal senere-løsninger?

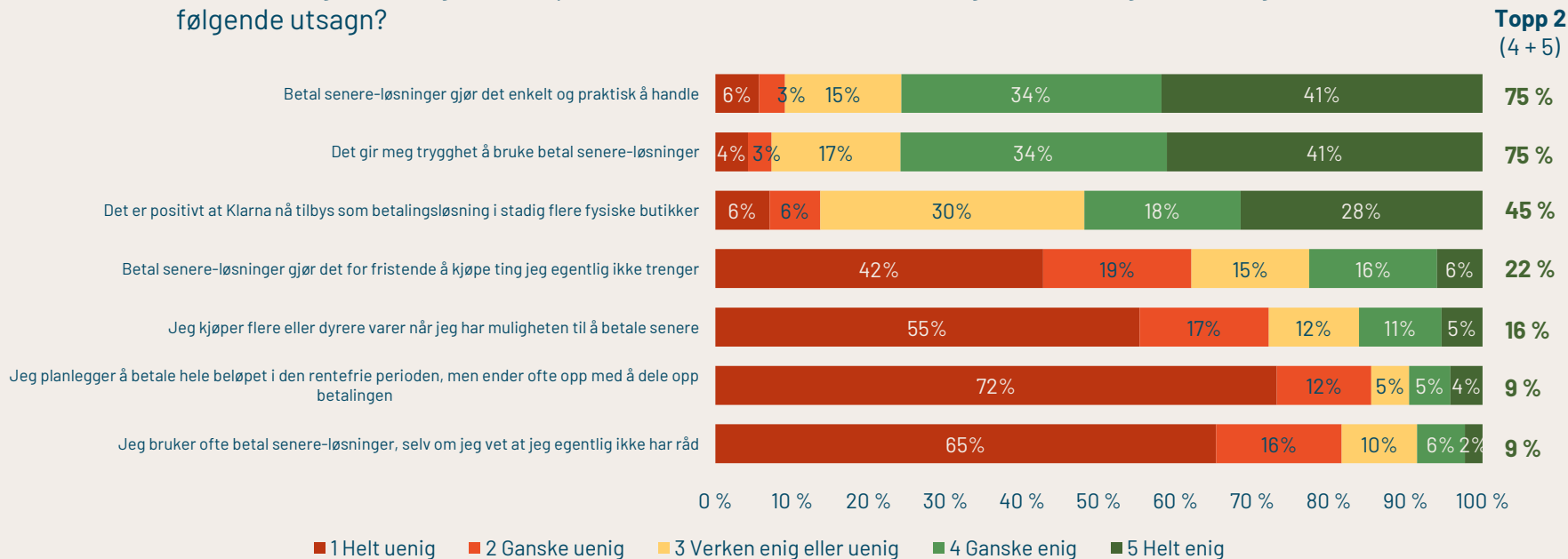
- Flere mellom 30-39 år svarer de har opplevd mindre og/eller betydelige betalingsproblemer, man har måttet låne penger privat eller ta opp lån, og/eller betalingsanmerkninger.
- Blant 60 år+ er det 89% som ikke har opplevd noe negativt.
- Flere med dårlig råd har opplevd negative konsekvenser.

OBS –små utvalg!

De fleste er enige i at «betal senere»-løsninger gjør det enkelt å handle, og at det gir en følelse av trygghet – men det bidrar også til kjøp man ikke trenger eller har råd til

Nå ber vi deg ta stilling til noen påstander om betal senere-løsninger. Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn?

N = 428 (De som benytter «betal senere»-løsninger)

SJEKK
FORBRUKERRÅDET.no

